

UiT

**NORGES
ARKTISKE
UNIVERSITET**

Den gode forelesningen

Hva, hvorfor og hvordan?

Sylvi Stenersen Hovdenak

Hva vet vi om forelesningen?

- Den mest tradisjonsrike undervisningsformen ved universiteter og høyskoler.
 - Retorikkfaget ble utviklet ved de greske talerstolene allerede 300-400 år før vår tidsregning.
 - Ethos: talerens troverdighet
 - Pathos: talerens appell til følelser
 - Logos: talerens argumentasjon må virke overbevisende
-
- Forelesningen har overlevd seg selv, bort med den!
 - Forelesningen som kan trollbinde en forsamling.

Hvorfor forelesning?

- Kunnskapsformidling, kunnskapsutvikling, kunnskapsproduksjon.
- Vi har et budskap vi ønsker å formidle i en bestemt kontekst.
- Effektiv, kostnadsbesparende undervisningsmetode.
- Introduksjon til et nytt emne.
- ???

Om forelesningen – fra studentperspektiv

- «Vi har mange gode undervisere. Jeg liker godt forelesninger. Jeg går nesten alltid på alle forelesninger. Og en god underviser det er jo en som tar opp det viktigste og er veldig fokusert på at ja, okay, dette skal være litt sånn: 'det er sånn og sånn.' Det skal ikke flyte for mye ut, men at det også skal være litt sånne personlige historier, eller... Så det blir lettere å huske og bli interessert i undervisninga da. Men det er jo ikke alt som er like lett å ha historier om, farmakologi og sånn.»
- Intervjuer: «Når du sier historier tenker du da sånn relatert for eksempel til praksisfeltet? En sykehistorie eller et eller annet som setter det inn i en sammenheng?»
- «Ja, mm. Og da er det så mye lettere å henge knagger på og se på en måte i forbindelse med klinikk da. Så det er både veldig interessant og hjelper oss å forberede oss litt.»

Om forelesningen – fra studentperspektiv

- «En god foreleser synes jeg er de som har lyst til å være der da. Altså de som både kan det de holder på med og som tydelig bærer preg av at de synes det er artig å undervise. Fordi at det er jo sånn som vi forstår det, så er det en del som bare underviser fordi det er en del av stillinga deres, og det vises jo veldig på de som ikke er så glad i å undervise. Altså, jeg skjønner at de prøver å gjøre sitt aller beste, men det er noe helt annet å ha en foreleser som står der og virkelig har lyst til å lære oss noe. Det er så stor forskjell.»
- «En dårlig foreleser er en som du sovner av. De er jo så monotone at du ikke får med deg noen ting. Og som står og leser av et ark kanskje, og uengasjerte, og alt for mye tekst og alt for mye innhold.»
- «En god foreleser er strukturert. Det er et nøkkelord, altså. Hva som kommer først og sist og hvorfor.»

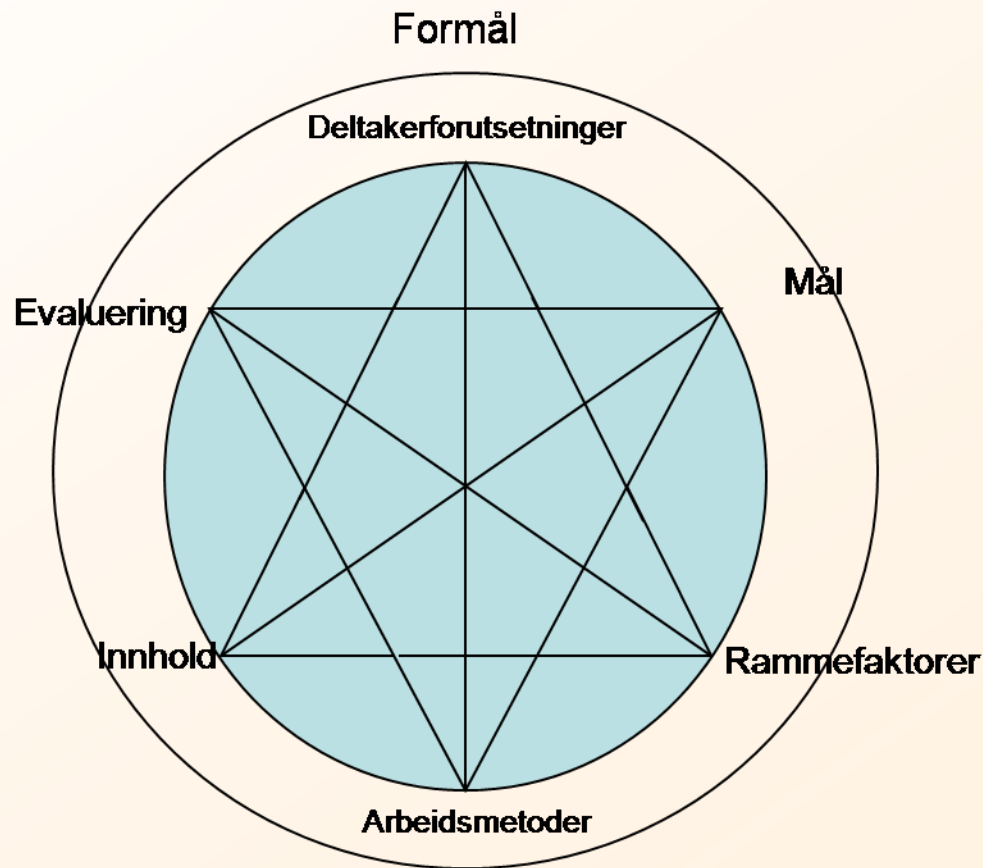
Om forelesningen – fra studentperspektiv

- «Det er veldig flott om noen kan forelese om ting som er vanskelig da. Så kan vi gå og lese etterpå og vi kan arbeide i grupper. Vi tåler forelesninger. Flere jeg har snakket med – vi skjønner ikke poenget med om det skal være en verdi i seg selv at det skal være færre forelesninger. Gode forelesninger det er jo en gave.»
- «Jeg tenker sånn at hvis du går på forelesningene og jobber bra med casene så skal du ikke bli overrasket til eksamen.»
- «At noen forteller deg noe som de vet mye om, og kan fortelle deg hvordan ting henger sammen, det er jo, alle setter pris på det.»
- «Jeg vil si at den gode forelesninga den blir en slags kvalitetssikring på hva vi bør lære.»

Hvordan planlegge en forelesning?

- Hvilke aspekter bør vi tenke gjennom når vi planlegger forelesningen?

Den didaktiske relasjonsmodellen

Bruk av powerpoint

- Et stadig tilbakevendende tema blant studentene
- Et godt hjelpemiddel / et smertens barn
- Må brukes med «vett og forstand»
- Hva vil det si?
- «Det essensielle må stå på powerpointen.»
- «En god powerpoint er en fin repetisjon til eksamen.»
- Hva er din erfaring med bruk av powerpoint?

Lærer – student relasjonen

- En god relasjon er grunnleggende viktig for studentens læring

Hva kjennetegner den gode forelesningen?

?????

Litteratur

- Bjørndal, B. og Lieberg, S. (1978). Nye veier i didaktikken. Oslo: Aschehoug.
- Engelsen, B.U. (2006). Kan læring planlegges? Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Skodvin, A. m. fl. (red.) (2011). Forelesningens kunst. Oslo: Unipub.